

Vannområdenes arbeid og ditt ansvar som lokalpolitiker

Halden kommune

Enningdalsvassdraget
Haldenvassdraget

Vannområdene Haldenvassdraget, Enningdalsvassdraget og Glomma sør

Halden kommune har vannforekomster i tre vannområder: Haldenvassdraget, Enningdalsvassdraget og Glomma sør. Som lokalpolitiker sitter du med nøkkelen til å kunne sikre innbyggerne i Halden et godt vannmiljø i fremtiden.

Haldenvassdraget er et av de store elve- og innsjøsystemer i Akershus/Østfold med en lengde på om lag 15 mil fra Aurskog-Høland i nord og ut til terskelen ved Svinesundsbroa. I hele vassdraget er for stor næringstilførsel en stor utfordring. Enningdalsvassdraget, som renner inn og ut fra Sverige, har god vannkvalitet, mens områdene Rokke og Berg har problem med vannkvaliteten i landbrukspåvirkede kystbekker.

Når vannet i Haldenvassdraget møter Femsjøen har kvaliteten bedret seg betydelig på sin vei sydover. Det viktigste arbeidet for Halden er bedring av vannkvaliteten i kystbekkene som renner i ut Iddefjorden. Bekkene er gyteplasser for fisk og har et svært rikt biologisk mangfold som må bevares.

Iddefjorden har gjennom mange år blitt strekt forurenset av utslipp fra Sagbruksforeningen (Norske Skog), men rensetiltak tidlig på 90-tallet reddet fjorden. Tersklene ved Svinesundsbroa gjør at Iddefjorden har liten utskiftning av vann og lite saltinnhold ved mye nedbør. Det ligger store mengder industriavfall på bunnen ved utløpet av Tista, men målinger viser at dette ligger stille og ikke lekker ut i fjorden. På det dypeste i fjorden er det oksygenvikt slik at det ikke er levelig for organismer. I dag er utfordringen i Iddefjorden å redusere næringstilførselen for å hindre algeoppblomstring. Næringen kommer hovedsakelig fra avrenning fra landbruket og kloakk som ikke blir renset godt nok.

De senere årene har økt nedbørintensitet ført til økt avrenning fra tette flater, som er uheldig for vannkvaliteten. Tidligere var området også utsatt for sur nedbør som utløste behov for å kalke innsjøer og bekker for å opprettholde levelige forhold for bl.a. fisk. Denne påvirkningen er nå kraftig redusert.

De viktigste oppgavene til vannområdene er å arbeide med strategier og tiltak for å bedre vannkvaliteten i vassdraget, herunder for å tilrettelegge for rekreasjon og godt drikkevann. For å lykkes med arbeidet er vi avhengig av et tett samarbeid med kommunene og engasjerte lokalpolitikere.

Gjennomførte tiltak i Halden kommune

Det har vært jobbet lenge med å forbedre vannkvaliteten, men overvåkingen viser at vi ikke er i mål.

- Innbyggerne er omtrent i mål med å rydde opp i kloakk fra spredt bebyggelse
- Bygget nytt kommunalt renseanlegg på Prestebakke
- Kommunen er i ferd med å skifte ut gamle rørledninger for å legge separatsystem (overvann og kloakk i hvert sitt rør) der dette mangler og bygge nytt renseanlegg på Remmen
- Norske Skog, Saugbrugs har investert mye for å redusere sine utslipp
- Landbruket har gjennomført mange tiltak for å redusere avrenningen av næringsstoffer
- Kalket sure fiskevann og gjort utbedringer i elver og bekker for å bedre forholdene fisk

Foreslåtte tiltak videre / landbruk:

- Miljørådgivning slik at en får rett tiltak på riktig plass
- Redusert jordarbeiding
- Redusert gjødsling
- Vegetasjonssoner langs vassdrag for å hindre avrenning, og armere bekkkanter
- Gras i forsengkninger (dråg) hvor vann samles ved mye nedbør
- Utbedring av lukningsanlegg og drenering

Avløp:

- Fullføre vedtatte plan for bedre rensing av kommunal kloakk: utskifting av gamle rør og nytt renseanlegg
- Tilsyn med minirensanlegg slik at de fungerer optimalt

Overvannshåndtering:

- Tiltak som hindrer at forurensning fra tette flater når ut i Iddefjorden

Halden kommune

Tilstand per vannforekomst 2015

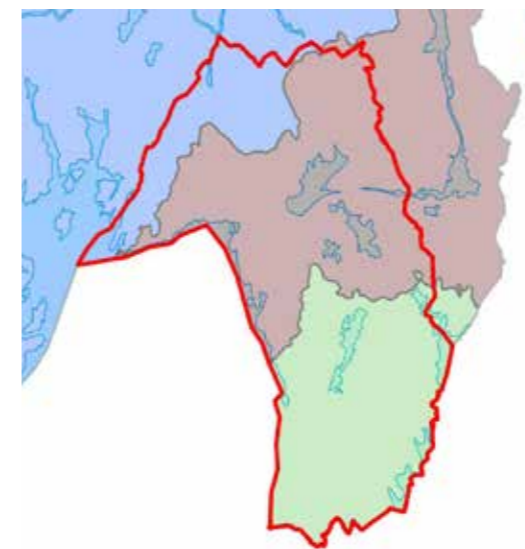
Vannforekomst

Femsjøen
Iddefjorden
Remmenbekken og Unnebergbekken
Andre bekker som renner gjennom landbruksområder

Økologisk tilstand

God vannkvalitet
Moderat vannkvalitet
Dårlig vannkvalitet
Moderat vannkvalitet

«Halden kommune har vannforekomster i tre vannområder: Haldenvassdraget, Enningdalsvassdraget og Glomma sør. Som lokalpolitiker sitter du med nøkkelen til å kunne sikre innbyggerne i Halden et godt vannmiljø i fremtiden.»

- Vannområde Haldenvassdraget
- Vannområde Enningdalen
- Vannområde Glomma sør
- Halden kommune

Naturens diamanter. Foto:Hans Vestre

FAKTA: VANNFORVALTNING I NORGE

EUs vanddirektiv legger rammene for vannforvaltningen i Norge. Arbeidet med vannforvaltning er nedfelt i vannforskriften. Hovedformålet med vannforskriften er å sørge for at vannmiljøet blir beskyttet og brukt på en bærekraftig måte. Målet er et godt vannmiljø i alle vannforekomster i Norge innen 2021.

Vannområdene Haldenvassdraget, Enningdalsvassdraget og Glomma sør er tre av 13 vannområder i vannregion Glomma, og koordinerer vannarbeidet i Halden kommune.

Ditt ansvar som lokalpolitiker

Vann betyr mye for innbyggerne i din kommune, og de færreste kunne nok sett for seg en dag uten rent vann. Heldigvis finnes det mye friskt og rent vann, men ikke alle vannforekomstene har god nok vannkvalitet. Som lokalpolitiker har du både anledning og plikt til å påvirke hvordan fremtidens vannmiljø skal være i din kommune.

Kommunen har en nøkkelrolle innen vannforvaltning og i arbeidet etter vannforskriften. Vannforvaltningen må være lokalt tilpasset og blir bare troverdig hvis den har støtte hos lokalbefolkningen.

Vi håper at du som lokalpolitiker engasjerer deg i arbeidet med vannforvaltning i din kommune. Slik kan vi sammen sikre god lokal forankring og nå målet om god vannkvalitet i alle vannforekomster.

Kommunens ansvar:

- Vedlikeholde og gjøre investeringer slik at det kommunale avløpsnettverket fungerer forskriftsmessig og rensanleggene har en tilfredsstillende rensing.
- Sørg for at spredt bebyggelse kobles til avløps-system (enten privat eller offentlig) etter krav i forurensningsloven, og føre tilsyn med anleggene.
- Bidra til helhetlig overvåkning. Vannområdene har koordineringsansvar for overvåkning, mens kommunene bidrar med finansiering. Det søkes statlige tilskuddsmidler i tillegg.
- Kontrollere at landbrukstiltak gjennomføres etter nasjonale og regionale forskrifter og at landbruket generelt følger forskriftene knyttet til tilskudd.
- Veilede og gi tilskudd til miljøinvesteringstiltak innen landbruket, og informere om gjeldende forskrifter og tilskudd til årlige miljøtiltak.
- Informere og motivere innbyggere og næringsdrivende om behov for tiltak og hvilke muligheter som finnes.
- Planlegge overvannstiltak som separerer, for-sinker, fordrøyer og infiltrerer. Klimaendringer med mye nedbør kan føre til store forurensende utslipp og kostbare flomskader.
- Sørg for at rasproblematikk hensyntas i planlegging av nye utbyggingsområder og ved utvidelse/nyinvesteringer i eksisterende områder eller større enkeltprosjekt.
- Sørg for at arbeid med å bedre vannkvalitet/ikke forringe, innarbeides i alle aktuelle planer i kommunen. God arealplanlegging er vesentlig.

Øyentikker. Foto: Rune Davidsen

Vil du vite mer om vannforvaltning? Kontakt vannområdet eller besøk nettsidene:

- Haldenvassdraget vannområde v/prosjektleder Finn Helge Grimsrud
finn.helge.grimsrud@ahk.no, 930 61 901
- Vannområde Glomma Sør v/ Maria Ystrøm Bislingen,
maria.bislingen@rakkestad.kommune.no, 916 28 715
- Vannforvaltning i Norge: vannportalen.no
- Haldenvassdraget: haldenvassdraget.com
- Glomma Sør: glomma-sor.no
- Enningdalsvassdraget: enningdalselven.com